

SLOVENSKI SOKOL.

GLASILO SLOVENSKE SOKOLSKE ZVEZE.

Štev. 7.

V Ljubljani, 25. julija 1906.

Leto III.

V Zagreb!

Zopet se pripravlja slovansko Sokolstvo, da se združi k skupnemu velikemu činu, da složno upre svoje velike moči v dosego znamenitega cilja.

Vsesokolski zlet! Kako izdatna izpodbuda to k nadaljnemu krepkemu delu, kako silna vzprožitev sokolske in narodne zavesti, kako mogočen vir navdušenosti Sokolstvu in narodu! Vsesokolski zleti v Pragi, Lvovu, v Ljubljani — komu izmed udeležnikov niso še vedno v svežem spominu sijajni njih dokazi sokolske moči in okretnosti, močatosti in discipline, vstrajnosti in žive energije, pa tudi sijajni njih dokazi prave, dejanstvene sokolske in slovanske vzajemnosti! Preznamenite uspehe, prelepe sadove so rodili Sokolstvu in Slovanstvu.

V prvič si je letos hrvatsko Sokolstvo stavilo nalogo, da združeno izpriča kako daleč je že dospelo v svojih sokolskih težnjah, da na skupnem velikem zletu pokaže pomen sokolske stvari, da v svojem narodu razširi in poglobi umevanje sokolske misli. Sledilo pa je tudi ono lepemu vzgledu prvih prirediteljev vsesokolskih zletov, čeških Sokolov, in povabilo na svoj zlet sokolske brate od povesod, kjer ima Slovan svoj stan. Ob izrednem zanimanju, ki je zavladalo zanj v vsem slovanskem Sokolstvu, je go-

tovo, da bo tudi prvi hrvatski vsesokolski zlet v Zagrebu pravi vseslovanski sokolski zlet, mogočna manifestacija vsesokolske in vseslovanske vzajemnosti. Ni dvoma, da se tu iznova izkaže, da je sokolska misel postala v resnici to, česar se je nadejal o njej veliki njen izmislicitelj Miroslav Tyrš: nova močna vez plemen, po rodu in jeziku si sorodnih, vez od drugih trdnejša, stvarnejša in trajnejša!

V trdni nadi smo si, da bodo tudi Slovenci kar najčastneje zastopani pri tem važnem in pomembnem slavju najbližjega nam brata slovanskega, vrlega naroda hrvatskega. Slovenskemu Sokolstvu je častna dolžnost, da se odzove prisrčnemu vabilu v številu, kolikor le mogoče velikem. Odkritosrčno bratstvo in prijateljstvo spaja hrvatsko in slovensko Sokolstvo. Ne mine leto, da se ne bi ob tej in oni prireditvi posameznih hrvatskih ali slovenskih sokolskih društev sestali hrvatski in slovenski Sokoli. Zlasti pa so se utrdile bratske vezi med nami ob II. vsesokolskem zletu v Ljubljani l. 1904. Hrvatsko Sokolstvo nas je ob tej priliki posetilo v številu, v kakršnem skupno niti na svojih tleh dotlej ni nastopilo. Dejanstveno, požrtvovalno so nam hrvatski Sokoli pokazali svojo

ljubav. Na nas je sedaj, ko prirede sami vsesokolski zlet, da se jim častno in dostojno zahvalimo: naša udeležba na prvem hrvatskem vsesokolskem zletu bodi kar najmnogobrojnejša, naš

nastop pripravljen kar najvestneje, najskrbneje!

Kvišku torej, bratje Sokoli! Kliče nas sokolska dolžnost, kliče nas bratska kri, kliče iskrena ljubav!

I. hrvatski vsesokolski zlet v Zagrebu

dne 2. in 3. septembra 1906.

Bratje, pozor na redovne vaje! Vtisk, ki ga naredi slovensko Sokolstvo s svojim nastopom v Zagrebu pred mnogobrojnimi slovanskimi zastopniki, bo za dolgo časa pri njih odločilen za oceno našega Sokolstva. Delati nam je na to, da bo naš nastop kakor pri javni telovadbi tako pri slavnostnem izprevodu kar najdovršenejši. Da dobe tudi člani netelovadci priliko, izvežbati se v redovnih vajah, ustanovite vsa društva posebne ure zanje vsaj enkrat na teden. Ne pripustite k nastopu v kroju pri zagrebškem zletu nikogar, kdor se ni dobro izvežbal v redovnih vajah. Pazite na najstrožjo disciplino: nastop bodi vzoren v vrsti in izven nje. Podrobna navodila in pravila za nastopanje in vedenje med potjo in v Zagrebu se objavijo v prihodnji številki, ki izide dne 20. avgusta. Bratje odborniki in vaditelji, opozorite vsakogar nanje, razložite jih ponovno, skrbite, da se bodo strogo izvajala!

Premembe tekmovalnih vaj. Pri vajah na orodju, določenih za tekmovanje na zletu, je sklenil tehnični odsek hrvatske sokolske zveze naslednje izpremembe:

Nižji oddelek:

Drog. Pri peti tezni vaji zadostuje, če se razovka v vesi zadaj samo naznači.

Bradlja. Pri prvi tezni vaji naj bo namesto stoje na skrčenih rokah stoja na

ramenih. — Druga tezna vaja se docela izpušča. — Pri četrti tezni vaji je raznožni preskok (raznožko) izvesti čez eno lestvino.

Konj na šir. Pri peti vaji se izpušča kolo odnožno v opori zadaj.

Višji oddelek:

Drog. Pri drugi kolebni vaji je namesto zanožke izvesti: odkoleb v veso — velevzmik spredaj — podmet. — Peta tezna vaja se docela izpušča.

Bradlja. Stoje na rokah pri kolebnih vajah zadostuje samo naznačiti. Če pa tekmovalci stojijo drži, dobi točko več. — Pri četrti tezni vaji je namesto prednožke izvesti zanožko. — Peta kolebna in prva tezna vaja se izpuščata.

Konj na šir. V začetku četrte vaje je namesto odbočnega kolesa izvesti kolo odnožno.

Proste vaje. Izkušnje pri javnih telovadbah hrvatskih sokolskih društev so napotile tehnični odsek hrvatske sokolske zveze, da opozori na nekatere napake. Naj jih tu na kratko navedemo, da jih, če treba, odpravijo tudi slovenska sokolska društva:

V splošnem je opaziti slabo držanje v temeljni postavi. Držati se je pokoncu, križ bodi uleknjen, glava naravno dvignjena, pogled naprej, lehti iztegnjeni, roki v pest stisnjeni, palec pritisnjen na kazalec in srednjik. Vsi gibi se izvajajo skoro v vseh društvih preveč leno. Vsak gib izvede krepko in energično, prehod v vsak položaj naredi kar najhitreje. Pri predročanju, odročanju ali vzročanju je pogostna napaka, da sta roki skrčeni, pa imata biti docela iztegnjeni. Pri povratku v temeljno postavo (priročanje) z rokama ne smeš nihati ob telesu, pesti ne odpreti.

Po izvedbi posamezne sestave se opaža nemir v vrstah. V presledkih med posameznimi vajami je ves čas stati v „pozoru“. Nihče naj se ne premakne niti ne s celim telesom, niti ne s posameznimi deli.

Stoje se izvajajo premajhne in pri izpadih je opaziti, da sta pri nekaterih telovadcih obe nogi skrčeni namesto samo one, ki naredi izpad. Pri izpadih mora biti noga od noge oddaljena najmanj za 50 cm.

K temu naj pridodanemo, da se je, če treba, uravnjavati in kriti med izvedbo vaje, s primerno izmero nožnih gibov.

Napake pri posameznih sestavah:

I. Opaža se, da se roki krčita, kadar prehajata iz enega položaja v drugega. Trup ima biti vedno pokončen. Zakoračne in predkoračne stoje naj bodo velike, teža telesa na obeh nogah.

II. Desna noga se pri 2. b) (prednožna stoja z desno not) često krči preko leve, obe nogi morata biti docela iztegnjeni, desna se s prsti dotika tal. Pri 4. b) (suniti naprej) je z rokama suniti kar najjače.

III. S početka vaje se v mnogih društvih roke krčijo in prožijo. Pazi, da pri 1. d) (suniti navzgor) ne preideš v izpad, tega je izvesti šele pri 2. a). Tudi pri prehodu rok v vzročenje (3. a) nekateri krčijo in nato prožijo roki, istotako prehajajo s skrčenima rokama navzdol (3. b), kar je oboje nepravilno. Pri umiku (3. b) se mora leva noga skrčiti docela do prsi, desna

pa popolnoma iztegnjena pomakniti nazaj. Na tla se je upreti s palcem in kazalcem. Glavo gor, pogled naprej! Pri 4. a) (vzravna v in vzklon v zanožno stoji z desno — predročiti) je križ ulekniti.

IV. Sempatja se izvaja na začetku vaje namesto umika zanožna stoji. Pri obratu v poklek je v vzročenje preiti z loki navzdol in ne po najkrajšem potu. Pri izpadu z desno naprej (3 b) je treba, da je trup nekoliko na levo zasukan, roki morata biti poševni. Pri 4. je na a) samo roki skrčiti in šele na b) suniti z rokama naprej in prednožiti z desno (noga docela iztegnjena, prsti napeti).

V. Korakati je strumneje. Na začetku vaje se mora zanožna stoji z levo hitro izvesti in takoj preiti v korakanje. Čepenje (2. a) je izvesti nižje, križ je pri tem uleknjen. Prehod v ležno vzporo (2. b) hitrejši, križ je zmerno ulekniti, roki iztegnjeni, istotako nogi, peti skupaj, glavo gor. Izpad (3. b) najmanj 50 cm dolg, s topotom.

Pri II. in IV. vaji je opaziti, da se pesti stavljajo na sredo prsi, lakti pa da širle v stran. Pesti morajo biti ob strani telesa, lakti imeti smer nazaj. — Paziti je pri vseh vajah na položaj pesti.

Naposledj opozarja tehnični odsek, da se bo pri skušnji izključil od javne telovadbe vsakdo, kdor jih ne bo znal točno in sigurno.

Vestnik slovenskega sokolstva.

Slovenska sokolska zveza.

Odbor Slovenske sokolske zveze pozivlja bratska sokolska društva v Ljutomeru, Mozirju, Trstu in Trziču, da v zmislu čl. 4. zveznih pravil blagovolijo poravnati članarino za l. 1906., sicer bi moral smatrati, da so izstopila iz zveze.

Predsedstvo Slovenske sokolske zveze pozivlja bratska društva, da mu vsa ko svojo prireditev naznanijo vsaj 14 dni prej, nego se vrši.

Občni zbor Slovenske sokolske zveze. Svoj prvi redni občni zbor je sklicala Zveza v Brežice. Zborovali smo na teh vročih tleh ter s tem dokazali, da je našemu Sokolstvu glavni temelj: ljubezen do rodu in domovine. Da pa so nam vrli brežiški Slovenci prožili roko ter nas privabili k sebi, to nam je zopet le dokaz,

da se tudi oni zavedajo, da le sokolska odločnost, vztrajnost in delo sokolsko jim pribori toli zaželjeno pa gotovo zmago nad neizprosnim in brezobzirnim sovražnikom. Krepka sokolska volja zmelje tudi njega, ki se je ob nezavdnosti slovenskega gospodarja vgnezdil na teh lepih slovenskih tleh . . .

Dne 3. junija ob petih popoldne se je v veliki dvorani brežiškega Narodnega doma zbralo 84 odposlancev Sokolov, in sicer: iz Brežic 6, Celja 6, Domžal 2, Idrije 5, Jesenic 6, Kamnika 5, Kranja 8, Ljubljane 20, Mozirja 1, Novega mesta 6, Solkana 1, Šiške 7, Trsta 2, Trziča 2, Zagorja ob Savi 5, Žalca 2.

Zvezni starosta br. dr. Ravnihar je otvoril zborovanje, poudarjajoč, da stopa odbor prvič pred zborovalce, svoje sodnike, da jim položi račun o svojem delu. Ni bilo to delo

sijajne zunanosti, ne moremo se ponašati s tako veliko sokolsko slavnostjo, vendar ne stopamo pred zbor praznih rok. Lahko bi bili sicer tu ali tam ustanovili kako sokolsko društvo ter s tem na umeten način pomnožili število društev in število našega članstva, ne da bi se pri tem vprašali, so li tudi tla ugodna za tako ustanovitev, ki bi čez eno leto ali dve zopet izginila. Tako delo ne bi bilo pošteno. V svesti si, da vsaka organizacija uspeva le tedaj, ako ima trdno zasnovan svoj temelj, smo skušali utrditi temelj ne toliko Zvezi kakor poedinemu društvu. V ta namen smo ustanovili vzorna pravila, domači in izletni red, določila o društvenem kroju in znakih; vaditeljski zbor si je priredil poslovník ter sestavil vadbeni načrt za članstvo in za naraščaj. V tem pogledu čaka Zveze še mnogo dela. Premišljati je tudi treba, kako privabiti v sokolsko društvo stanovce, ki jih danes še pogrešamo: akademike in učitelje. Želeti je izdatnejše podpore zveznemu odboru s strani danes v Zvezi bivajočih društev. Kako naj širimo svojo misijo na Koroško, ako se moramo boriti s težkočami pri sokolskih društvih na Primorskem ali celo na Kranjskem!

Poročilo tajnika brata Kajzelja je omenjalo kratko zgodovino slovenskega Sokolstva, vpliv ljubljanskega „Sokola“ in pa delo brata dr. Viktorja Murnika za razvoj slovenske sokolske stvari, ki se ravno po znameniti zaslugi sedanjega staroste ljubljanskega Sokola giblje na poti, ki po njej koraka češko Sokolstvo. Ustanovitev Slovenske sokolske zveze smo naznanili vsem slovanskim sokolskim zvezam ter prijavi pristop naše Zveze k „Zvezi slovanskih sokolskih društev“ v Pragi, ki pa se še ni konstituirala. Med letom se je pomnožila slovenska sokolska četa za dve društvi, in sicer se je ustanovil Sokol v Kranjski gori in v Domžalah. Snujejo se nova društva v Mariboru, Škofji Loki in v Žalcu, za katero zadnje društvo je Zveza predložila pravila graškemu namestništvu. Zvezni starosta brat dr. Ravnihar je predaval o Sokolstvu dne 17. decembra 1905 v Mariboru in dne 18. marca 1906 v Škofji Loki. Iz statistike, ki je pa vsled malomarnosti posameznih društev, ki niso poslala potrebnih podatkov, ni bilo mogoče točno sestaviti, je razvidno, da obstoji danes 22 sokolskih in eno žensko telovadno društvo, ki so vsa brez izjeme pri-

stopila Zvezi. Vseh slovenskih Sokolov je potemtakem okrog 2600, kar znači napram lanskemu letu vsekakor na redek. — Predsedstvo je imelo 4 seje, o manj bistvenih zadevah se je glasovalo pismeno. Odbor je imel dve seji, v katerih je zlasti sklenil sprejeti: a) vzorna pravila, b) domači in izletni red, c) določila o društvenem kroju in znakih. **Ti sklepi so odslej veljavni in obvezni za vsa društva in njih članstvo.** — Vabilu „Federazione ginnastica italiana“, ki je imela svoj zlet v Milanu, smo se odzvali s tem, da smo ji poslali brzojavni pozdrav. Na pozdravu se je zahvalil predsednik Zveze italijanskih telovadcev. — Kakor samoočebni umevno, smo sklenili, da se slovensko Sokolstvo korporativno udeleži vsesokolskega zleta v Zagrebu in vsaj z eno telovadsko vrsto tudi izleta v Črno goro. — Slavnosti ob sedemdesetletnici slovenskega pesnika in pisatelja prof. Jos. Stritarja se je Zveza udeležila oficijalno. — Na vabilo poljskega Sokola v Wieliczki je naša Zveza dala zabiti srebrn žrebclj v drog zastave, ki jo razvijajo danes. Na koncu svojega poročila je omenil brat tajnik onih slovenskih sokolskih društev, ki naj bodo vzor in vzgled vsem ostalim sokolskim društvom, to so: Sokol v Ljubljani, v Celju, v Kranju in Idriji. Naj bi se vsa slovenska sokolska društva ravnala po načelih teh društev. Na zdar!*

Namesto zadržanega br. blagajnika je poročal njegov namestnik br. Rogelj, da je bilo skupnih dohodkov 1141 K, stroškov 669 K 71 h. Blagajnikovo poročilo bi bilo mnogo ugodnejše, ako bi se vsa društva zavedala svoje dolžnosti. Od 22 društev jih je plačalo članarino le 13.

O delovanju vaditeljskega zbora, ki mu je izročeno tehnično vodstvo zveze, je poročal br. Smertnik. Zvezni zbor je moral pred vsem skrbeti za svojo notranjo uredbo. V prvi seji je kooptiral zbor pet br. vaditeljev: br. Bukovnika, Drenika, Vincenca (vsi trije iz Ljubljane), br. Kranjca iz Gorice in br. Evg. Sajovica iz Kranja. V tej seji je imenoval vaditeljski zbor tri zvezne nadzornike, in sicer za Kranjsko br. Drenika, za Primorsko brata Zadela, za Štajersko poročevalca. V drugi seji je sklenil zbor izdelati načrt poslovníka za vadit. zbor. To delo je prevzel br. E. Sajovic. Za nadzornike so se sprejela sledeča navodila: 1. nadzorovati je zvezna društva po močnosti po dvakrat na leto, vsekakor pred vsakim velikim javnim na-

stopom, da se na ta način povzdigne enotnost in izvežbanost društev; 2. prihod nadzornika je vselej društvom naznaniti, le izjemoma pride nadzornik lahko nenaznanjen; 3. nadzornik določi za nadzorovalno uro vadbeni načrt, ne da bi ga prej naznanil načelniku nadzorovanega društva; 4. nadzornik mora sestaviti o izvršenem nadzorovanju zapisnik in ga poslati zveznemu vad. zboru, ki pošlje prepis zapisnika odboru nadzorovanega društva; 5. načelniku nadzorovanega društva je dovoljen radi pristransko sestavljenega zapisnika priziv na vad. zbor S. S. Z. Sestavo načrta za poslovniki nadzornikov je prevzel br. E. Sajovic. Pri tretji zborovi seji se je sprejel po br. E. Sajovicu predlagani vadbeni načrt za člane in naraščaj. Vadbeni načrt je založila zveza ter ga je dobiti pri predsedstvu. Odobren je bil tudi načrt poslovnika za nadzornike. Nadalje je sklenil zbor izdati tiskovine za statistične izkaze, ki jih bodo morala društva vsakega pol leta vestno izpolnjevati ter pošiljati predsedstvu. Izvolila sta se še dva nadzornika: br. Ambrožič za Šiško, Kamnik, Domžale, br. Evg. Sajovic za Kranjsko goro, Jesenice, Tržič in Škofjo loko, dočim nadzorujejo br. Smertnik štajerska društva in ljubljanskega Sokola, br. Zadel primorska društva, br. Drenik vsa druga kranjska društva. — Poročevalec je bil dvakrat v Brežicah in enkrat v Zagrebu, da je na licu mesta uredil vse podrobnosti glede zletov v Brežicah in v Zagrebu. Nadzorovana sta bila Sokola v Mozirju in v Brežicah. V minulem letu je storil zvezni vaditeljski zbor razmeram primerno svojo dolžnost, zaveda se pa dobro, da je še mnogo dela nerešenega. Dosedanja požrtvovalnost, vztrajnost in složnost vseh članov zveznega vad. zbora pa nas utrjujejo v prepričanju, da bo vse to delo sokolsko, ki še čaka rešitve, izvršeno v prosep in čast združenemu Sokolstvu in vsemu slovenskemu narodu.

Pri volitvah v predsedstvo so bili izvoljeni za starosto brat dr. Ravnihar, na predlog dosedanjega podstaroste dr. Karlovška za I. podstarosto br. dr. Rybář, za II. podstarosto br. dr. Sernec, za načelnika br. dr. Murnik, za tajnika br. Kajzelj, za blagajnika br. Vesel, za zapisnikarja br. Drenik, za namestnike br. Perdan, Rogelj in Vincenc, za preglednike računov br. Novak, Sachs in dr. Šavnik. — Članarina za prihodnje leto se je določila na 1 K. — Občni zbor je storil

nato nekaj sklepov načelne važnosti: 1.) Vsako društvo se imenuj: telovadno društvo „Sokol“ v I. (sedež društva), 2.) Izvršujoči člani morajo biti izvršujoči člani le onega društva, ki ima svoj sedež na bivališču dotičnega člana. — Izrazila se je želja, da bi bil prih. občni zbor Zveze v Trstu ob priliki slavljenja 25 letnice Sokola v Trstu. — Sprejel se je predlog, da je brzojavno pozdraviti „Zvezo jugoslov. učit. društev“, ki je zborovala ta dan v Šoštanju, z vabilom, da naj učitelji stopijo v krog sokolskih narodnih delavcev. — Br. dr. Benkovič je interpeliral predsedstvo zastran napada v „Slov. Narodu“ na brežiškega Sokola. Brat starosta je pojasnil, da je „Sl. N.“ neodvisno glasilo, ki mu Zveza ne more predpisovati, kako naj piše. Pisava „Slov. Nar.“ o brežiških Sokolih v njih celoti ni bila umestna, toda glede take pisave ima Zveza ravno tako vezane roke kakor „Sokol“ v Brežicah. Res je tudi, da se je „Sokol“ v Brežicah obrnil do predsedstva zastran vladnega dovoljenja slavnosti v Brežicah, toda ker smo v istem hipu čitali v „Slovincu“, da je na prošnjo „Sokola“ v Brežicah posredoval v ministrstvu dr. Šušteršič, smo smatrali na eni strani to posredovanje za zadostno, na drugi strani pa ob tem položaju na pr. od dr. Tavčarja nismo mogli zahtevati, da bi hodil za dr. Šušteršičem. Po tem pojasnilu je sklenil starosta okrog 8. ure zborovanje. Zahvaljujoč zborovalce na stvarnih in poučnih razpravah, je izrekel željo, da bi slovensko Sokolstvo mirno, brez hrupa pa z gotovim ciljem pred seboj korakalo po sedaj začrtani poti; ob strani pa mu stoj vzajemno delo vseh slovenskih Sokolov. Na zdar! — h —

Društva.

Ljubljanski Sokol. Šešarkov večer. Dne 19. julija je ljubljanski Sokol v areni „Narodnega doma“ priredil časten večer svojemu društvenemu upravitelju g. Franu Šešarku, ki je po šestindvajsetletnem poslovanju s 1. junijem 1906 stopil v pokoj. Mož si je na svojem skromnem mestu pridobil več zaslug za svoj narod kakor tako mnogi na odličnejšem mestu in Sokol je smatral za svojo dolžnost, mu na slovesen način izreči svoje priznanje in zahvalo. Častnega večera so se udeležili člani ljubljanskega Sokola v velikem številu, večinoma v kroju in z zastavo, pa tudi obilo drugega ob-

činstva, kar dokazuje, kako priljubljen da je g. Šešark v Ljubljani. Ko je slavljence vstopil z gospo soprogo in sinom g. dr. Šešarkom v areno, mu je občinstvo prirejalo prisrčne ovacije. Ob 9. uri ga je pred vrsto Sokolov nagovoril starosta br. dr. Mur nik takole:

Dragi nam prijatelj Šešark! Naj Vas ogo-varjam tako: ne morem, da se ne bi vdal srčnemu nagonu in Vas imenoval prijatelja, prijatelja svojega, prijatelja našega društva, prijatelja, mislim, bratje Sokoli, nas vseh! Kot sluga ste pred 26 leti prišli v naše društvo. Toda ves ta dolgi čas ste mu služili tako, da nismo videli v Vas društvenega sluge, temveč pravega sokolskega sodelavca. V zavesti, da služite izredno pomenljivi narodni uredbi, ste vneto zastavljali vse svoje moči, da ji koristite, kolikor je sploh bilo mogoče na Vašem mestu. Delali ste več, kakor je bila Vaša službena dolžnost, — zaveden, navdušen narodnjak ste pokazali, kako more Slovenec tudi na takozvanem nizkem mestu znamenito služiti svo-jemu narodu.

Sokolska društva, bratje Sokoli, so demo-kratska društva v najstrožjem pomenu, načelo demokratnosti jim je izvesti do skrajnih kon-sekvenc. Ali kakor so že človeške stvari, tudi Sokolu najglobljega demokratskega prepričanja ni vselej čisto lahko tedaj uveljaviti tega na-čela, ko stoji nasproti uslužbencu kot službeni gospodar. Poudarjeno pa bodi, da nam je proti prijatelju Šešarku to vedno bilo povsem lahko. Na njem se je uresničil ideal sokolskega de-mokratstva! Poštenjak od noge do glave, prikupljivega vedenja, skrben, natančen, vnet za društvo, kakor bi bila društvena korist ali škoda njegova korist ali škoda, neumorno, da požrtvovalno delaven — proti Vam, dragi nam Šešark, se ni mogla pojaviti v nas niti ne kal kakšne nedemokratske misli. Niste bili več samo sluga društva, bili ste sluga naroda, kakor smo mi Sokoli sluge njegovi! To stvarja naj-močnejšo nit v vezi enakosti in bratstva med nami Sokoli, to pred vsem pa nas enači tudi z Vami, to zlasti je ustanovilo prijateljsko bratsko, razmerje z Vami.

Lep čas ste bili pri našem društvu, ogromno vsoto udnine ste odšteli v tem času bratu bla-gajniku, za neštete javne telovadbe, žurfikse, maškarade, veselice in zabave ste temeljito opravili svoje delo. Na koliko sej, na koliko občnih zborov ste nas sklicali, na koliko izletov zbrali brate Sokole! No in sedaj smo mi enkrat

pozvali Vas, ki ste tolikrat vabili nas. Povabili smo Vas, da Vam slovesno izrečemo zahvalo za ves Vaš dolgoletni trud. Tudi Vi imate svoje zasluge za razvoj slovenskega Sokolstva. Marsikatero veselo uro ste preživeli z ljub-ljanskim Sokolom, pa tudi marsikateri žalosten trenutek; žalostili ste se ž njim in veselili ste se ž njim, radostili se njegovih uspehov, kakor smo se jih radostili mi sami.

Pač mnogo lepih nalog mi je že bilo iz-vršiti v ljubljanskem Sokolu, ali verujte mi, dragi Šešark, da mi je ena najlepših današnja, ko Vam imam v imenu društva dati čast, ki Vam gre. Sprejmite torej dokaz odkritosrčnega pri-znanja in iskrene zahvale, ki Vam jo izreka ljubljanski Sokol, ko odlagate poslovanje pri njem po tolikoletnem zvestem in vestnem, ne-umornem in požrtvovalnem društvu in narodu koristnem delovanju. (Izroči mu častno diplomu v krasnem okvirju.) V zasluženi pokoj stopate: želim Vam prisrčno, da bi ga dolgo, dolgo vrsto let uživali krepki in zdravi, veseli in srečni v krogu dragih Vam svojcev, ob strani vrle Vam gospe soproge. Izrekam pa tudi nado, da ne pozabite nas, svojih Sokolov, izrekam nado, da boste pogosto v naši sredi obnavljali vez našega prijateljstva. V to ime, bratje Sokoli, Vas pozivljem, da zakličemo svojemu staremu prijatelju Šešarku krepko naš sokolski „Na zdar!“

Mogočni „Na zdar!“ je zaoril po areni iz vseh grl, godba je zaigrala, slavljence so pa dvignili Sokoli kvišku, nato mu je občinstvo vsevprek čestitalo. V imenu ljubljanske čital-nice je pozdravil g. Šešarka njen predsednik g. dr. Karel vitez Bleiweis in se mu zahvalil za vestno njegovo delo in trud kot kustosu in slugi čitalnice. Gospod Šešark je bil vzor sluge. A ne le on, tudi njegova soproga (navdušeni klici živio) je bila vedno delavna za našo na-rodno stvar, oba imata obilo zaslug tudi za naše slovensko gledališče. Naj bi še dolgo živela za narod! Krepki klici so zadoneli, godba je zaigrala sokolsko koračnico. Nato je nastopil „Slavec“ in zapel priznano izbornu „Savsko“, tako da je moral dodati še eno pesem.

Za besedo se je nato oglasil br. Fran Drenik: „Šešarkov večer! Že to je posebnost; toda ta večer se je razvil v pravcato slavje. Tudi jaz sem prišel kot star prijatelj Šešarkov, kot nekak sodruznik njegov, prišel sem — če bi bilo treba — kot kronska pričā, da je Šešark vreden od-likovanja. Leta 1876. je Čitalnica potrebovala dobrega sluge. Tedanji podpredsednik Čitalnice,

notar dr. Jernej Zupanc, je Šešarka priporočil. S Šešarkom je prišel red v društvo. Z njim je postalo mogoče točno prirediti vse, kar so zahtevali veselice, izleti, tabori itd. Šešark se je z vnemo zavzel za službo in storil raje več kakor svojo dolžnost. Postal je rediteljem desna roka. Narast narodnih društev in članov je kopicila Šešarku dela toliko, da je mogel ustreči zahtevam le s pomočjo vrle svoje soproge. V vestnem in varčnem delu v korist društvom mu je minulo 30 let. V tej dolgi dobi so mu opešale telesne moči. Danes je med nami kot velezaslužen in velespoštovan veteran. Šešark je dal cesarju, kar je bilo cesarjevega. Služil je vojake. Dal je svojemu narodu pridne, zveste roke in brihtno glavico, rodbini svoji pa očetovsko skrb in ljubezen. Šešark je bil in je ostal mož v pravem pomenu besede, on je vzor in zato vreden časti in hvalečnosti naše. Kot prijatelj in sotrudnik in kot poznavatelj izrednih vrlin Šešarkovih mu nazdravljam: Bog ga živi, mnogaja leta!

Ves ginjen se je nato dvignil slavljence in dejal: „Častita gospoda! Za danes mi prirejeni večer in za vso pri tej priliki izkazano mi naklonjenost se zahvaljujem najiskrenejše iz dna svojega srca. Bodite preverjeni, da mi leta mojega službovanja ostanejo v najlepšem spominu! Še enkrat: srčna hvala, Bog Vas živi! Na zdar!“ Vse občinstvo jo iznova burno nazdravljalo slavljencu. Muzejski sluga g. Kobal se je potem zahvalil ljubljanskemu Sokolu, da časti svojega uslužbenca; lepo je to in ne zgodi se to povsod. Častimo svoje može, a častimo jih že za njih življenja.

Dolgo časa je še ostalo mnogobrojno občinstvo pri veseli zabavi. Bil je lep in živahen večer. Pripomoglo je k temu krasno petje „Slavca“, ki je zopet in zopet pel izbrane pesmi, pripomoglo izvrstno sviranje „Društvene godbe“. Največ pa so seveda pripomogle gorke simpatije, ki jih goji naše občinstvo do gosp. Šešarka. Ostanj nam zdrav in čil še mnoga leta!

Razvitje zastave šišenskega Sokola se je dne 1. julija 1906 izvršilo veleslovesno. Šiška je ob tej priliki sijajno pokazala svoj narodni značaj. Skoro z vsake hiše so pozdravljale slovenske zastave zastopnike sokolskih društev iz Ljubljane, Kranja, Zagorja, Kamnika, Tržiča, Novega mesta, z Jesenic, iz Domžal in daljnih Brežic. Razna pevska in gasilna društva iz Ljubljane in okolice so se v lepem številu

udeležila pomenljive slavnosti. Na okusno okrašenem trgu kraj občinske hiše je pred zbranimi društvi in mnogobrojnimi občinstvom ob splošni oduševljenosti razvila kumica gospa Zakotnikova zastavo. Navdušeno je nato br. Jančigaj govoril slavnostni govor, naposled pa so domači pevci lepo zapeli Jenkovo: „Molitev“. Nato je bil slavnostni izprevod po sledečem redu: domače narodno ženstvo v slikovitih pečah, pevska in gasilna društva in naposled zbor Sokolov. Želeli bi si pa bili, da bi se bili izprevoda udeležili samo Sokoli. Naj se nas ne razume napačno! Zavzemamo stališče, da je izprevod pri sokolskih slavnostih telovadni nastop, da ima tudi sokolski izprevod pokazati telovadno izvežbanost Sokolov. Če naj doseže svoj namen, če naj ima popoln uspeh, je treba, da se more izprevod prosto razviti. To pa je mogoče le, če se ga udeleže samo Sokoli. Njih dolžnost je, se enakomerno in enotno izvežbati v redovnih vajah. Take telovadske izvežbanosti zlasti v korakanju, vsaj ne v onem po sokolskem načinu, ne moremo zahtevati od drugih društev ali celo od ženstva. Ne enim ne drugemu zato ne more biti do tega, da bi bila v sokolskem izprevodu. Zategadelj smo tudi prepričani, da nam teh do bratov rediteljev, ki so jim odkazali napačno mesto, naslovljenih besed ne bodo štele v zlo niti vrle narodnjakinje, katerih mnogobrojna udeležba nas je presrečno razveselila, niti dobrodošla društva, ki so s številnim svojim posetom pokazala svoje simpatije čilemu šišenskemu Sokolu. No tudi bratje reditelji naj nam ne zamerijo, saj je dolžnost našega lista, opozarjati na napake. Večja pozornost bi se bila pokazala narodnemu ženstvu in drugim društvom, če bi se jim bilo odkazalo častno mesto, mimo katerega bi bilo iti sokolskim četam v izprevodu strumnih, krepkih, polnih korakov. — Pri skupnem obedu je bila izrečena marsikatera lepa beseda. Bratje dr. Ravnihar, Jančigaj, dr. Kušar, dr. Strašek in g. Sturm, podpreds. pevskega društva Ljubljane so govorili do src. Javna telovadba, pri kateri je sodelovala večina došlih sokolskih društev, se je vršila popoldne na Kozlerjevem vrtu. Imela je namen, pokazati v prvi vrsti delo šišenskega Sokola. In skoro najvažnejše delo njegovo: vzgoja naraščaja je vse pohvale vredno. Vaje s praporci in skupine je izvajalo nad 40 dečkov točno in hitro. O prostih vajah Sokolov velja vobče to, kar pravi „Slovenski Sokol“ v zadnji številki o prostih vajah pri

brežiški slavnosti. Telovadbi vrst raznih društev na orodju, vajam šišenskih Sokolov s kiji in vajam ljubljanskih Sokolov z batonom je sledilo mnogobrojno občinstvo z zanimanjem in često izražalo pohvalo. Vendar pa naj tudi tu velja nekaterim telovadcem: Pilité in gladite pred javnim nastopom! — Na večer so šišenski telovadci ponovili nekaj vaj z gorečimi kiji. Na vrtu je bila ob lepem petju in sviranju godbe živahna zabava. Za šišenskega Sokola je bil to pomenljiv dan. Pokazal je marljivo delo; zdravo podlago ima za najlepši razvoj. Krepko naprej! Na zdar!

a+b

Gorenjski Sokol je, kakor smo že javili, dne 20. maja 1906 praznoval svojo desetletnico. Slavil jo je brez vnanjega sijaja, pokazal je svoje delo z javno telovadbo. Krepko in sigurno je izvedel naraščaj vaje s palicami in tudi na orodju je izkazal precejšnjo izurjenost. Videlo se je, da je njega vzgoja izročena izkušnim rokam. Članstvo je izvedlo najprej 4 oddelke prostih vaj, določenih za zlet v Zagrebu, precizno in živahno, nato pa na orodju izpričalo, da je izvrstno kos izbranim, deloma težkim vajam. Vrsta, ki je nato izvajala boks, pa si je pač ž njim stavila pretežko nalogo. Javno telovadbo je zaključila izborna uspeša velika skupina vseh telovadcev. Po javni telovadbi je bil komers, na katerem se je zbralo obilo kranjskega občinstva in lepo število Sokolov v kroju. Zastopana so bila tudi sokolska društva iz Kamnika, Ljubljane, Šiške in Tržiča. V presrečnih besedah je starosta kranjskega Sokola br. dr. Josip Kušar pozdravil Sokole in drugo občinstvo, podal kratko sliko desetletnega delovanja Gorenjskega Sokola in krepko poudaril veliki pomen in važnost Sokolstva. V imenu ljubljanskega Sokola je izrekel njegov starosta br. dr. Viktor Murnik iskrene čestitke Gorenjskemu Sokolu. Preteklo desetletje pomeni Gorenjskemu Sokolu deset let neumornega, krepkega in uspešnega dela. Z delom si je utrdil svoje stališče, vsakdanje neumorno delo mu bodi geslo tudi v naprej. Br. Evgen Sajovic, vaditelj Gorenjskega Sokola, je v daljšem govoru opisal osnovo in razvoj Gorenjskega Sokola in v nemal gorenjske Sokole k nadaljnemu vztrajanju pri pravih sokolskih načelih. Krepki kliči na zdar in živio so sledili vsem govorom. Ob krasnem petju in izvrstnem sviranju godbe se je razvila vesela zabava; na večer pa se je mladina zbrala k živahnemu

plesu. — Gorenjski Sokoli, čvrsto naprej v novem desetletju. Na zdar!

Občni zbor „Tržaškega Sokola“ se je vršil dne 16. junija. Starosta brat dr. Rybař je pozdravil z zadovoljstvom nenavadno veliko število navzočih članov, kar je prijeten dokaz, da še ni zamrlo, ampak se v zadnjem času celo dviga zanimanje za društvo; navzočne člane je pozival na resno delo. Po blagajnikovem poročilu je bilo v minulem letu 188 članov, dočim jih je bilo v 23. društvenem letu 220; nazadek je pač obžalovati. Pozval je torej brate člane, naj vnmajajo svoje znance za vstop. Društveno delovanje je bilo v preteklem letu precej živahno, in to v zabavnem oziru v zimskem času, kakor tudi pri resnem delu v telovadnici. Društvo je priredilo več pešizletov, na katerih je pa bilo, žal, jako malo udeležnikov. V zadnjem času sta se priredila dva javna nastopa. Prvi je bil dne 12. maja v veliki dvorani „Narodnega doma“. Nastopilo je 22 rednih telovadcev pri skupnih vajah in potem v treh vrstah na drogu, bradlji in skoku. Nastop je bil dovoljen. Nepričakovan je bil pa uspeh naraščaja (22 v starosti od 4 do 12 let). Vaje z zastavicami so bile izvajane s čudovito dovršenostjo in istotako je bilo občudovati nastop 6 telovadcev - gojencev na drogu in bradlji. Le žal, da je bil obisk pičel. Z istim sporedom se je nastopilo dne 14. junija pri Sv. Ivanu. Obisk je bil jako dober. Namen tega nastopa je bila ustanovitev sokolskega društva pri Sv. Ivanu ali vsaj podružnice tržaškega Sokola. Stvar je v dobrem teku in upati je, da bo kmalu moči poročati o uspehih. Dalje se je sprejel predlog, da se napravi v telovadnici ventilacija in eventualno premeni razsvetljava, kajti sedanja, če je zadostna, je predraga. Posebno prvi predlog jako prija, ker če se že govori o slabosti telovadnih uspehov „Tržaškega Sokola“, tedaj se mora priznati, da je bilo res mučno telovaditi ob tako slabem zraku v telovadnici. — Pri volitvi je bil izvoljen nov odbor, ki se je konstituiral pri odborovi seji dne 19. t. m. naslednje: starosta: br. dr. Rybař; podstarosta: br. dr. Slavik; načelnik: br. H. Mavrin; tajnik: br. H. Furlan; tajnikov namestnik: br. A. Muha; blagajnik: br. J. Marusič; blagajnikov namestnik: br. L. Modic; nadzornika telovadnice: br. dr. Šavnik in br. Vladko Trnovc; namestniki: br. V. Dekleva, br. M. Kuščar in br. Steiner; pregledovalca računov: br. F. Hofer in br. H. Kandolini.

F. H.